

8.10.2024

OZNÁMENIE POSLANCOM

Vec: Petícia č. 0193/2024, ktorú predkladá Marco Maria Fumagalli, taliansky štátny príslušník, o výjazde Monza Sant'Alessandro zo severného obchvatu Milána A52 v Taliansku

1. Zhrnutie obsahu petície

Predkladateľ petície vyjadruje obavy v súvislosti s riadnou identifikáciou a správou chránených vodných oblastí v Lombardsku. Predkladateľ petície je nespokojný najmä s modernizáciou výjazdu Monza Sant'Alessandro zo severného obchvatu Milána A52, ktorá je plánovaná v rámci prác súvisiacich s olympijskými hrami v roku 2026 a má byť ukončená do 24 mesiacov, keďže práce by prebiehali iba 15 metrov od zdroja pitnej vody na Via Gentili v Monze, ktorý sa nachádza v chránenej oblasti. Predkladateľ petície sa domnieva, že v tomto prípade by sa mali uplatniť právne predpisy EÚ o vode, konkrétne smernica 2000/60/ES, v ktorej sa od členských štátov vyžaduje, aby zabezpečili ochranu vodných útvarov s cieľom zabrániť zhoršeniu ich kvality, ako aj smernica 2020/2184, v ktorej sa od členských štátov vyžaduje, aby prijali vhodné opatrenia na riadenie rizík v súvislosti s kvalitou vody. Predkladateľ petície sa však domnieva, že tieto ustanovenia EÚ boli v Taliansku a Lombardsku zjednodušené a nedostatočne prispôbené požiadavkám na prevenciu rizík. Predkladateľ petície okrem toho kritizuje nedostatok konkrétnych opatrení prijatých regiónom Lombardsko na riadnu identifikáciu a správu chránených vodných oblastí. Predkladateľ petície preto žiada inštitúcie EÚ, aby posúdili správnosť uplatňovania právnych predpisov EÚ.

2. Prípustnosť

Petícia bola uznaná ako prípustná 22. mája 2024. Európsky parlament požiadal Komisiu o poskytnutie informácií (článok 233 ods. 5 rokovacieho poriadku).

3. Odpoveď Komisie doručená 8. októbra 2024

Kategória „Výstavba diaľnic a rýchlostných ciest“, ktorá sa na predmetný projekt podľa všetkého vzťahuje, spadá do prílohy I [bod 7 písm. b)] k smernici o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (smernica o EIA)¹. Tento typ projektov musí pred povolením prejsť postupom EIA v súlade s článkom 4 ods. 1 smernice o EIA. V zmysle článku 4 ods. 1 smernice musí každý projekt, ktorý spadá do prílohy I, prejsť postupom posúdenia vplyvov na životné prostredie v súlade s článkami 5 až 10.

Kvalita pitnej vody v EÚ sa riadi smernicou o pitnej vode (SPV) v jej prepracovanom znení². Členské štáty musia prijať opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby voda určená na ľudskú spotrebu bola nezávadná a čistá a aby pitná voda spĺňala parametrické hodnoty na tzv. mieste zhody (napr. vodovodný kohútik v domácnostiach) pre parametre uvedené v prílohách k prepracovanému zneniu SPV. Navyše sa v prepracovanom znení SPV od členských štátov vyžaduje, aby zabezpečili vykonanie prvého posúdenia rizika v súvislosti s plochou povodia vodného útvaru používaného na odber vody do júla 2027 (článok 8 prepracovaného znenia SPV). Ak sa posúdením zistí riziko, členské štáty musia zaručiť, že budú prijaté opatrenia riadenia rizika vrátane preventívnych opatrení na obmedzenie znečistenia pri zdroji. Členské štáty musia do júla 2027 zostaviť súbory údajov s informáciami o posúdení a riadení rizika v súvislosti s plochami povodí v miestach odberu. Komisia musí mať k týmto súborom údajov prístup.

Pokiaľ ide o rámcovú smernicu o vode (RSV)³, členské štáty museli v súlade s jej článkom 4 ods. 1 do 21. decembra 2015 zabezpečiť súlad všetkých vodných útvarov so súborom environmentálnych cieľov, okrem iného aj to, aby všetky útvary povrchovej vody mali dobrý ekologický stav alebo potenciál a dobrý chemický stav, a aby útvary podzemnej vody mali dobrý chemický a kvantitatívny stav a stav všetkých vodných útvarov sa nezhoršoval. Za určitých podmienok môžu členské štáty v prípade daného vodného útvaru odôvodniť predĺženie lehoty na dosiahnutie týchto cieľov (článok 4 ods. 4 RSV) do roku 2027 alebo dosiahnutie nižších environmentálnych cieľov, ak boli splnené kritériá stanovené v článku 4 ods. 5.

Členské štáty majú v súlade s článkom 7 RSV zabezpečiť nevyhnutnú ochranu identifikovaných vodných útvarov používaných na odber pitnej vody, s cieľom vylúčiť zhoršenie ich kvality a znížiť mieru úpravy potrebnej na výrobu pitnej vody.

Ak by nový projekt mohol spôsobiť zhoršenie dobrého stavu alebo ohroziť dosiahnutie takéhoto stavu alebo potenciálu vodného útvaru, resp. útvarov, ktorých stav ovplyvní, môže sa povoliť len vtedy, ak sú splnené podmienky uvedené v článku 4 ods. 7 RSV. To si vyžaduje posúdenie možných negatívnych vplyvov, podrobné odôvodnenie v súlade s podmienkami stanovenými v článku 4 ods. 7 RSV, ako aj prijatie opatrení na zmiernenie rizika s cieľom minimalizovať celkový dosah.

Členské štáty podávajú každých šesť rokov správy o pokroku pri dosahovaní cieľov RSV

¹ Smernica 2014/52/EÚ, ktorou sa mení smernica 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. EÚ L 124, 25.4.2014, s. 1 – 18).

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2184 zo 16. decembra 2020 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu (Ú. v. EÚ L 435, 23.12.2020, s. 1 – 62).

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1).

v podobe správ o svojich plánoch manažmentu povodia v súlade s článkom 13 RSV.

Komisia monitoruje pokrok pri vykonávaní RSV v rámci prebiehajúceho posudzovania tretích plánov manažmentu povodia a druhých plánov manažmentu povodňových rizík na obdobie 2021 – 2027, najmä pokiaľ ide o nahlásený stav vodných útvarov, odôvodnenia možných výnimiek vrátane výnimiek podľa článku 4 ods. 7 RSV, ako aj plánované opatrenia na dosiahnutie dobrého stavu všetkých vodných útvarov do roku 2027.

Záver

Informácie uvedené v petícii nepodávajú dôkaz o tom, že predmetný projekt spôsobí zhoršenie stavu jedného alebo viacerých vodných útvarov, prípadne že nedovolí dosiahnuť dobrý ekologický stav/potenciál týchto útvarov.

Bez toho, aby boli dotknuté právomoci Komisie ako strážkyne zmlúv, hlavnú zodpovednosť za správne vykonávanie právnych predpisov EÚ nesú príslušné vnútroštátne orgány. Komisia preto vyzýva predkladateľa petície, aby si u vnútroštátnych orgánov overil, či posúdili vplyvy projektu a jeho súlad s príslušnými právnymi predpismi EÚ.

Komisia nemá v úmysle prijímať ďalšie kroky týkajúce sa prípadu, ktorý je predmetom petície.